

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
Judecător: V. Chisilița
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecătorii: M. Ciugureanu, Gr. Doșchevici, M. Anton

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
Judecătorii:

Iulia Sîrcu
Iuliana Oprea, Ion Druță
Galina Stratulat, Nicolae Craiu

examinând recursului declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de SC „Agroplopi” SRL, casată hotărârea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Agroplopi” SRL împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la acordarea sprijinului financiar din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014

c o n s t a t ă :

La data de 03.04.2015 reclamantul SC „Agroplopi” S.R.L s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la acordarea sprijinului financiar din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin cerere acordarea sprijinului financiar din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014 a solicitat suma de 439 077,56 lei ca stimulare a investițiilor pentru utilarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice de bovine și ovine.

Relatează că, conform măsurii nr.6 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor Fondului nominalizat, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 135 din 24.02.2014, calculul a fost efectuat în baza coeficienților indicați în Regulament, prezentând la dosarul de subvenționare mai multe contracte cu referire la achiziționarea bunurilor.

Statuează că, la 14.02.2015 prin scrisoarea de însoțire nr. 10/02 din 06.01.2015, a fost informat despre faptul că dosarul de subvenționare este considerat neeligibil, fiind

anexat la acesta și procesul-verbal nr.105 din 05.01.2015, conținutul căruia îl consideră necorespunzător realității și contrar legislației pertinente.

Solicită anularea procesului-verbal nr.105 din 05.01.2015 al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în privința SC „Agroplopi” S.R.L, obligarea pârâtului de a acorda sprijin financiar din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014, îndeplinirea tuturor actelor procedural-juridice în vederea acordării sprijinului financiar în sumă de 439 077,56 lei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21.10.2015 cererea de chemare în judecată depusă de SC „Agroplopi” S.R.L împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea la acordarea sprijinului financiar din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014, a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, a fost admis apelul declarat de SC „Agroplopi” SRL, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă parțial, anulându-se procesul-verbal nr.105 din 05.01.2015 al Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură în privința SC „Agroplopi” S.R.L .

La 24 mai 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 și menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2015.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 09 martie 2016, cererea de recurs a fost depusă la data de 24 mai 2016.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a interpretat eronat legea, a apreciat greșit probele și nu s-a expus asupra argumentelor invocate în apel.

Indică că, nu a fost stabilite și elucidate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei. Concluziile instanței de apel, contravin circumstanțelor cauzei. Greșit au fost aplicate normele de drept material, nu a aplicat legea pasibilă aplicării și greșit a tălmăcit legea.

Afirmă că, decizia în cauză denotă vădită tendința, exprimată prin încălcarea flagrantă a prevederilor legale, aplicarea eronată a acestora, depășirea de către instanțele ierarhic inferioare mandatului său la judecarea acțiunii, formarea unei atitudini preconcepționate defavorabile împotriva recurentului.

Menționează că, instanța de apel, eronat a stabilit că instanța de fond legal și întemeiat a respins acțiunea, limitându-se numai la expunerea pur declarativă a conținutului legislației în vigoare, pe când aceasta nefiind corelate cu situația de fapt și de drept din speță și în genere cu temeiul respingerii acțiunii.

Relevă că, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, care este unul din elementele fundamentale ale supremației dreptului și orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale (p. 1 art. 6 și art. 13 din Convenția Europeană).

Mai menționează că, instanța de apel, contrar prevederilor art. 117 Cod de procedură civilă, nu a apreciat probele prezentate privitor la relevanța, admisibilitatea,

veridicitatea lor, iar toate probele în ansamblu referitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea pricinii.

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, instanțele urmau să aprecieze probele în ansamblu și interconexiunea lor, ceea ce în opinia sa, nu a fost efectuat. Relevă că, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, iar concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și cu probele prezentate și analizate în cadrul cercetării judecătorești.

La 20 iunie 2016, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 07 iulie 2016, intimatul SC „Agroplopi” S.R.L a depus referință împotriva recursului declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

În motivare a indicat că, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură ilegal a respins cerere prin care a solicitat sprijin financiar pentru anul 2014, conform măsurii a 6-ea „Stimularea investițiilor pentru utilizarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice” în sumă de 439077,56 lei.

Relevă că, recurentul invocă niște argumente declarative, iregularitățile constatate constituie niște erori de natură tehnică, iar procedura prevăzută de Regulament permite înlăturarea lor, într-u corespunderea criteriilor de eligibilitate, ceea ce a fost încălcat în cazul SC „Agroplopi” S.R.L.

Menționează că, recurentul nu a prezentat careva argumente într-u demonstrarea temeiurilor declarării cererii de recurs, acesta invocând tălmăcirea greșită și eronată a legii, fără a stipula cu certitudine care este eroarea.

Solicită respingerea recursului depus de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, ca fiind inadmisibil.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că, decizia instanței de apel din 09 martie 2016 a fost expediată în adresa părților la proces la data de 30 martie 2016 (f. d 236 vol. I), însă careva înscrisuri ce ar confirma recepționarea acesteia de părți, lipsesc.

Ca urmare recursul a fost depus la 24 mai 2016 f.d.1-5 vol. II având ca reper data de 30 mai 2016, Colegiu consideră că recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură la 24 mai 2016, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 august 2016 completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referința intimatului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, casată decizia instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 122 CPC, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că, obiectul prezentei acțiuni îl constituie procesul verbal nr.105 din 05.01.2015 prin care s-a considerat neeligibil dosarul de subvenționare nr.6/1410DN4365 depus de SC „Agroplopi” S.R.L și s-a stopat procedura de examinare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2015, s-a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată, iar prin decizia instanței de apel din 09 martie 2016 a fost casată hotărârea instanței de fond și s-a anulat procesul verbal nr.105 din 05.01.2015 emis de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură prin care a fost considerat neeligibil dosarul de subvenționare nr.6/1410DN4365 depus de SC „Agroplopi” S.R.L și s-a stopat procedura de examinare.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă că, instanța de apel a dat o apreciere irațională la materialele cauzei ce confirmă admiterea acțiunii și anularea procesului verbal nr.105 din 05.01.2015, deoarece în urma verificării în teren a obiectului proiectului afacerii conform materialelor din dosarul de subvenționare nr.6/1410DN4365, s-a constatat că în cererea de solicitare a sprijinului financiar și în actele anexate la aceasta se conțin date denaturate premeditat și anume, în calculul mărimii de subvenții au fost incluse costurile serviciilor de transport a utilajului zootehnic ce constituie obiect de investiție, procurate de la SC „Inox Center” SRL, fapt confirmat prin actul de inspecție și control în teren nr.497 din 09 decembrie 2014.(f. d 59-63).

Conform pct. 110-111 din Regulamentul cu privire la modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, în cazul fiecărui dosar ce conține iregularități, Direcția administrare și control a Agenției întocmește un proces-verbal cu justificarea juridică a refuzului de a-l supune în continuare procedurii de examinare, informând solicitantul prin poștă. Termenul de notificare a solicitantului nu trebuie să depășească 60 de zile calendaristice din momentul recepționării dosarului în cadrul aparatului central al Agenției.

Astfel, în cazul dosarelor de subvenționare a căror valoare depășește suma de 400 000 lei, cu excepția dosarelor pentru investițiile efectuate pe teritoriul din stânga Nistrului necontrolat de autoritățile Republicii Moldova, Direcția administrare și control transmite dosarele Direcției inspecției și control pe teren a Agenției, pentru organizarea inspecțiilor suplimentare, se va asigura efectuarea inspecției în ordinea recepționării în cadrul Direcției (conform numărului de ordine), cu restituirea lor în aceeași ordine, în termenele stabilite, cu excepția dosarelor care din cauza volumului investiției, necesită timp suplimentar, acordat în modul stabilit.

Potrivit pct.10 din Regulamentul citat, cererile de acordare a subvenției ce nu corespund prevederilor punctului 9 din prezentul Regulament se consideră neeligibile și nu se recepționează, iar cele recepționate se resping, în temeiul unui proces-verbal al Agenției, cu indicarea motivelor respingerii și informarea producătorului agricol într-un termen de cel mult 60 de zile calendaristice de la data înregistrării dosarului în aparatul central al Agenției. O nouă cerere poate fi depusă de producătorul agricol doar după înlăturarea circumstanțelor ce au servit drept temei pentru respingerea cererii, în limita

termenului stabilit la punctul 14 din prezentul Regulament, cu excepția cererilor care au fost respinse pe motivul prezentării de către solicitanți a datelor neveridice și a documentelor false, în scopul obținerii subvenției, aceștia fiind incluși, în modul stabilit, în Lista de interdicție a producătorilor agricoli.

Materialele cauzei atestă faptul că, în baza contractului nr.201403 din 13 martie 2014, SC „Agroplopi” S.R.L a procurat utilaj și echipament tehnologic zootehnic, compus dintr-un complex pentru hrănit și fixat ovinele/ caprinele în sala de muls cu 12 locuri, o vană de pasteurizat și încheșat laptele, o crintă cu forme și presă în complet cu bazin pentru saramură, un aparat de muls cu 12 locuri, precum și un set de adăpători colective format din patru unități, însă, în calculul total al prețului au fost incluse și cheltuielile de transport, fapt ce contravine dispoziției punctului 61 din Regulament.

Astfel, pct.61 din Regulamentul sus menționat, prevede că, mărimea subvenției acordate se calculează sub formă de compensație din costul utilajului tehnologic nou, achiziționat începând cu anul 2013, iar pentru fermele zootehnice de bovine și a materialelor de construcție, inclusiv lucrări de proiectare, achiziționate după 1 noiembrie 2012, conform facturilor, după caz invoce-urilor și declarațiilor vamale de import (cu excepția serviciilor de transport, instalare, a cheltuielilor vamale etc.).

Mai mult ca atât, SC „Agroplopi” S.R.L a depus cererea de acordare a sprijinului financiar pentru înființarea și renovarea tehnologică a fermelor zootehnice de bovine, însă în corelație cu Procesul verbal de recepție finală nr.2 din 15.09.2014 ultimul nu a recepționat ferma zootehnică, pentru care a solicitat subvenția, ci au fost recepționate 4 depozite pentru păstrarea tehnicii și produselor agricole.

Tot aici Colegiu relevă faptul că, la dosarul de subvenționare SC „Agroplopi” S.R.L a anexat o copie a Autorizației de schimb a destinației nr. 5 din 08.09.2014, conform pct.4 al Procesului verbal de Recepție Finală nr. 2 din 15.09.2014 în privința obiectului: „Depozit pentru păstrarea tehnicii și produselor agricole” Depozitul 01/A, Depozitul 02/B, Depozitul 03/C, Anexa 01/a, Depozitul 05/1, Șopron 06/2 și nicidecum recepționarea unei Ferme Zootehnice pentru care societatea a înaintat cerere de solicitare a sprijinului financiar.

Colegiu remarcă faptul că, instanța de apel eronat a constatat că depozitele indicate au destinația de încăperi pentru întreținerea animalelor, întrucât „autorizația de schimbare a destinației depozitelor indicate, eliberată de Primăria s. Plop, este valabilă indiferent de faptul că acest imobil au fost recepționate cu destinație de depozit”, deoarece valabilitatea autorizației de schimbare a destinației depozitelor nu afectează situația de fapt consemnată în Procesul Verbal de recepție finală nr.2 din 15.09.2014, care confirmă că a fost recepționată o altă construcție decât cea pentru care a fost eliberată Autorizația de schimbare a destinației nr.5 din 08.09.2014.

Or, existența Autorizației de construcție nu constituie o garanție în sine a faptului că vor fi executate lucrările de construcție preconizate.

Pct.65 sub pct.5, al Regulamentului menționat, actul recepției lucrărilor, însoțit de actul expertizei ecologice de stat, proiectul tehnic, inclusiv devizul de cheltuieli, în cazul construcțiilor/reconstrucțiilor fermelor zootehnice de bovine.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că instanța de fond corect a constatat că procesului verbal nr.105 din 05.01.2015 este emis conform legii, cu respectarea procedurii stabilite, iar încăperile nu corespund destinației stabilite de Măsura nr.6.

În conformitate cu pct.12 sub punct.(9) din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.135 din 24.02.2014 prevede faptul că, pe lângă documentele obligatorii

pentru obținerea subvenției, producătorii agricoli sunt obligați să prezinte alte documente suplimentare aferente fiecărei măsuri de sprijin.

Pct.65 sub pct.4 același act normativ, prevede că, document suplimentar necesar de prezentat pentru a putea beneficia de sprijin financiar conform măsurii 6, este actul de instalare a utilajului și a echipamentului, vizat de șeful direcției raionale pentru agricultură și alimentație și reprezentantul secției/ serviciului teritorial al Agenției. Aceste acte sunt prezentate și anexate de către solicitantul subvenției la materialele dosarului, în momentul depunerii acestuia la secția / serviciul teritorial al AIPA.

Ca urmare, instanța de apel incorect a ajuns la concluzia că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură urma să solicite suplimentar de la SC „Agroplopi” S.R.L prezentarea unuia dintre aceste acte.

Totodată, Colegiu mai relatează că, prin actul de inspecție și control pe teren nr.497 din 09.12.2014 s-a stabilit că o parte din echipamentul electric procurat de la SRL „Tehelectro - SV” și SRL„Volta” a fost instalat în hala de întreținere a bovinelor, iar restul echipamentului tehnologic a fost instalat în încăperile învecinate în care sunt întreținute ovine/caprine, păsări, iepuri și la iluminarea teritoriului adiacent al încăperilor. Încăperi pentru care nu a fost solicitată subvenție conform cererii tip de acordare a sprijinului financiar anexată la materialele dosarului de subvenționare nr.6/1410DN4365, depus de SC „Agroplopi”SRL.

În acest context, în corelație cu prevederile Regulamentului Colegiu precizează, că un producător agricol poate beneficia de subvenție dacă corespunde criteriilor generale de eligibilitate, a prezentat documentele obligatorii pentru obținerea subvențiilor și corespunde obiectivelor și condițiilor speciale prevăzute de fiecare măsura pentru care se solicita sprijin financiar.

În această ordine de idei Colegiu statuează că, instanța de apel incorect a stabilit faptul că SC „Agroplopi” SRL, în baza modelului de business-plan înaintat pentru alocarea subvențiilor destinate dezvoltării și modernizării agriculturii Republicii Moldova, a avut dreptul de a instala echipamentul electric pe teritoriul destinat întreținerii fermei, deoarece aceasta constituie o încălcare esențială a normelor de drept material.

Or, Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin HG nr.135 din 24.02.2014, nu prevede „business-plan-ul” ca fiind un document în baza căruia producătorul agricol poate solicita și/sau obține subvenție.

Iar, actul de instalare a utilajului tehnologic destinat dotării și modernizării fermelor zootehnice de bovine/altele din 04.09.2014, aprobat de șeful direcției raionale agricultura și alimentare nu conține date denaturate.

Or, după cum a fost invocat supra, echipamentul electric pentru care s-a solicitat sprijin financiar nu a fost instalat numai în incinta încăperilor de creștere a bovinelor.

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept citate supra, instanța de recurs consideră că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, neacordând o apreciere juridică corespunzătoare a probelor anexate la materialele cauzei, ceea ce servește drept temei de casare a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Din considerentele menționate și având în vedere dispozițiile legale citate indică în mod imperativ că acordarea sprijinului financiar se realizează numai în situația autorizării dosarului de subvenționare, condiție care nu a fost realizată în speța examinată, fapt care impune casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Astfel, reieșind din cele menționate Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 09.03.2016, a menține hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21.10.2015.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.(f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 09.03.2016, și se menține hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 21.10.2015.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Ion Druță

Galina Stratulat

Nicolae Craiu